FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 190

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 5, 1965

ŠTEV. LXIII — VOL. LXIII

Hudi izgredi v Adenu

Pristaši Osvobodilne fronte, organizacije, ki jo podpira Naser, so požgali sinagogo ter uničili neko protestantovsko cerkev in urad katoliškega lista.

ADEN, Arab. — Arabski nacionalizem, ki ga podžigajo Naserjevi agenti, je začel divjati po tem najvažnejšem, še preostalem britanskem oporišču v Prednji Aziji. Arabska drhal, naščuvana od "Narodne osvobodilne fronte", je napadla in zažgala judovsko sinagogo in pekarno, potem ko je opustošila neko protestantovsko cerkev in urad nekega katoliškega lista. Arabski nacionalisti so streljali s streh na vojaške patrole, ki so skušale napraviti red. Te so odgovorile na ta napad s streli iz svojega orožja in eden od napadalcev je bil mrtev.

Demonstrantje so divjali po cestah, prevračali avtomobile judov in Indijcev ter jih zažigali. Policija je prijela okoli 800 oseb v soboto in nedeljo, pa večino že izpustila. Britanska letalonosilka Eagle, ki je priplula sem z Malte, je izkrcala preko 500 vojakov, ki so pomagali vzpostaviti red v mestu. Najhujše je bilo seveda v starem mestu, kjer je nagnetenih okoli 90,000 arabskih domačinov.

Aden je staro britansko vojaško, posebno pomorsko oporišče na poti Gibraltar-Suez-Aden-Bombay v Indiji. Od kar je Anglija izgubila Suez in se umaknila tudi iz Afrike, je ostal Aden poleg otoka Cipra edino britansko vojaško oporišče v Prednji Aziji in vsem Bližnjem vzhodu. Angleži so že spoznali, da ga morejo obdržati le z velikimi žrtvami. Radi bi ga opustili, pa pritiskajo Združene države na nje, naj ostanejo, dokler ne nastopijo mirnejši časi.

Indija hoče mir samo "na svojih pogojih"!

NEW DELHI, Ind. — Predsednik vlade Šastri je dejal, da hoče Indija mir s Pakistanom, toda "tokrat mora biti spor urejen na osnovi indijskih zahtev, ker sta resnica in pravica na naši strani". Kljub ali morda prav zaradi takega stališča Indije je prišlo do novih spopadov na mejah Indije in Pakistana, nobena stran še ni umaknila svojega vojaštva z ozemlja druge.

Indija je prepričana, da je v 22 dneh vojne s Pakistanom zmagala in da ima zato pravico uveljaviti svoje zahteve. Da bo tako stališče pripomoglo k miru med obema državama, tega ne morejo verjeti niti v samem New Delhiju. Indija nima dejansko nobenega trdnega razloga proti izvedbi ljudskega glasovanja v Kašmirju, ki so ga Združeni narodi zahtevali že pred 15 leti, če ne upoštevamo kot razlog njen strah, da bo glasovanje izpadlo v korist Pakistana.

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Vremenski prerok pravi:

Večinoma sončno in hladno. Najvišja temperatura 54.

Sv. oče imenoval črnega prelata za škofa v ZDA

NEW ORLEANS, La. — V državi Louisiana imajo te dni svojo senzacijo, 49-letni črni msgr. Perry je postal drugi pomožni škof v orleanski nadškofiji. Novi škof je bil rojen v Lake Charlesu, La. Je torej škof v domači državi. Je član misijonske družbe "Božji svet". Med 164 črnimi duhovniki, kar jih je v naši deželi, jih 61 pripada tej družbi. Črnih katolikov je pa v Ameriki okoli 800,000, deseti del prebivalstva ravno v orleanski nadškofiji.

Novega škofa se v državi Louisiana vsi veselijo, toda izjemo dela Mrs. Gailliot, ki je bila l. 1962 izključena iz katoliške Cerkve radi svojega divjega nasprotovanja integraciji v katoliških šolah. Ko je zvedela za imenovanje, se je razhurila in začela trditi: "Bog bo sedaj čisto gotovo uničil Vatikan, kot stoji napisano v Sv. Pismu."

Novi škof je dobro znana osebnost na jugu. L. 1963 je celo opravil običajne molitve pri otvoritvi 88. Kongresa. Bil je prvi pripadnik črncev, ki ga je doletela ta čast.

Brežnjev je pridobil nekaj nove pristojnosti

MOSKVA, ZSSR. — Dočim je ministrski predsednik Kosygin ostal to, kar je bil, je oblast glavnega tajnika KP Brežnjeva nekoliko povečana. Ruski parlament ga je namreč izvolil za člana odbora, ki vodi delo v ruskem parlamentu. Brežnjev bo tako dobil direkten vpliv na vse, kar se dogaja v njem. To je važno radi tega, ker v Moskvi odloča dejansko le administracija, kaj naj poslanci počno. Brežnjev ni imel do sedaj v administraciji sploh nobenega položaja.

Svoj dobiček od sedanjega zasedanja glavnega odbora stranke in parlamenta ima pa tudi Kosygin. Spravil je na važna mesta nekaj svojih pristašev. Nekateri med njimi kot tovariša Poljansky in Mazurov, so postali ministrski podpredsedniki. Na splošno prevladujejo sedaj v ruskem ministrskem svetu inženerji in tehniki, posebno v novih 28 ministrstvih, ki bodo kontrolirala reorganizirano rusko industrijo. Tovariši judovskega rodu so pa izginili z važnih mest. Edini tovariš Dimšič ima še kolikor toliko vplivno mesto v odboru za nabavke.

Papež Pavel VI. ZN: Nikoli več vojne!

Poglavar Katoliške cerkve papež Pavel VI. je včeraj kot prvi papež stopil na ameriška tla, se na njih razgovarjal s predsednikom Združenih držav, pa nato govoril pred glavno skupščino Združenih narodov vsemu svetu. Pozival je k medsebojnemu zaupanju narodov, k dobri volji, ki naj prepričata vse in vsako vojno. "Ne več vojne! Nikdar več vojne. Naj vlada mir!" je pozival Kristusov namestnik na zemlji predstavnike 115 držav, ki so se zbrali v veliki dvorani ZN, da ga sprejmejo in poslušajo.

NEW YORK, N.Y. — Papež Pavel VI. je priletel včeraj dopoldne ob 9.30 v potniškem jet letalu s svojim spremstvom na letališče Kennedy na poti v Združene narode, kamor je bil povabljen od glavnega tajnika U Tanta, da govori pred glavno skupščino. Na letališču so ga sprejeli predstavniki Združenih narodov, Združenih držav, guverner države New York, župan mesta New York, katoliški cerkveni dostojanstveniki in predstavniki drugih verskih skupin. Sv. oče se je zahvalil za pozdrave in za povabilo pred Združene narode, pa pozdravil tudi Ameriko in ji želel Božjega blagoslova. Z letališča se je odpeljal v sprevodu v mesto, kjer se je najprej ustavil v katedrali sv. Patrika v Manhattanu. Kasneje se je v uradnem stanovanju poslanika ZDA pri ZN A. Goldberga sestal s predsednikom Združenih držav Johnsonom, njegovo ženo in hčerko Lucy. Govoril glavni skupščini Združenih narodov, sprejel tam predstavnike zastopanih držav in še posebej predsednike vlad in zunanje ministre glavnih sil, se pozdravil in razgovarjal s predstavniki drugih verskih skupin ob obisku cerkve sv. Družine nedaleč od Združenih narodov, bral zvečer sv. mašo v Yankee stadionu, obiskal še vatikanski paviljon na svetovni razstavi, pa zvečer ob 11.30 odletel z letališča Kennedy nazaj domov.

Sv. oče se je odzval vabilu Združenih narodov in se podal na 4335 milj dolgo pot v Novi svet, da bi stopil pred državnike sveta in kot je dejal sam "Pozval k miru z glasom, ki nima orožja, pa je okrepljen po duhu Princa miru". Z rimskega letališča Fiumicino je odletel po tamkajšnjem času ob 5.40, po našem pa ob 40 minut čez polnoč v potniškem jet letalu DC-8 italijanske letalske družbe. Letalo je pristalo na mednarodnem letališču New Yorka ob 9.30. Papež se je vrnil iz New Yorka ob 11.30 zvečer v potniškem jet letalu DC-8 ameriških Trans World Airlines in je danes zjutraj pristal srečno v Rimu.

Sv. oče in predsednik ZDA edina v stremljenju po miru

Sv. oče Pavel VI. se je v predsedniških prostorih hotela Waldorf-Astoria razgovarjal okoli eno uro s predsednikom ZDA L. B. Johnsonom. Govorila sta o svetovnem miru, pa se dotaknila tudi perečih vprašanj, kot so spor Indija-Pakistan, težave v Dominikanski republiki, Vojna v Vietnamu, boj proti nepismenosti in proti boleznim po vsem svetu. Po osebnem razgovoru med poglavarjem katoliške cerkve in predsednikom Združenih držav je ta povabil v sobo pet predstavnikov poročevalskih služb, kjer jim je rekel, da je potovanje sv. očeta v New York "morda prav tisto, kar svet potrebuje, da bo začel misliti o tem, kako doseči mir in kako napredovati na tem polju". Papež je dejal, da je zelo srečen, da je v osebnem razgovoru s predsednikom Johnsonom "razpravljal o skupni želji delati za mir".

V Združenih narodih

V Združenih narodih je sv. oče govoril o poslanstvu, ki ga vrši v smislu Kristusovih besed: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode! Zahvalil se je glavnemu tajniku ZN U Tantu za to priložnost, da govori pred predstavniki narodov sveta. Dejal je, da sta tako katoliška Cerkev kot on sam prepričana, da predstavljajo Združeni narodi obvezno pot moderne civilizacije in svetovnega miru. Opozoril je na besede pokojnega predsednika ZDA J. F. Kennedyja: Človeštvo mora napraviti konec vojni ali pa bo vojna človeštvo končala. Pozival je: "Ne več vojne! Nikdar več vojne! Naj bo mir!

V svojem govoru je dejal, da morajo Združeni narodi "stremeti po pomnožitvi kruha, da bo zadostoval za mize človeštva in ne dajati prednost umetnemu nadzoru nad rojstvi, da bi bilo s tem zmanjšano število gostov na banketu življenja".

Sv. oče se je zavzel za razorožitev in priporočal zastopstvo vseh narodov v Združenih narodnih, "tistih, ki so jih zapustili in tistih, ki v njih še niso zastopani".

Poudaril je posebno potrebo današnjega časa po moralni vesti človeštva, po duhovnih načelih, ki izhajajo iz vere v Boga.

Po govoru pred glavno skupščino, ki je bil nad vse toplo sprejet, so bili sv. očetu predstavljeni zastopniki vseh držav, ki so bili navzoči. Ob tej priložnosti je sprejel tudi Jacqueline Kennedy, vdovo pokojnega predsednika ZDA, ki je bila navzoča v družbi s kardinalom Cushingom ter svojima svakoma sen. Robertom in sen. Edwardom Kennedyjem.

Po sprejemu diplomatskih zastopnikov je imel sv. oče kratek razgovor z glavnim tajnikom ZN Tantom v glavnem tajništvu ZN, nato pa je tam sprejel zunanje ministre velikih sil in ostale člane Varnostnega sveta.

Sv. maša v Yankee stadionu

Zvečer je imel papež Pavel VI. v Yankee stadionu sv. mašo pred okoli 90,000 ljudmi, ki vstrajali kljub hladnemu vremenu in mrzlemi vetru do konca. Sv. oče je v kratkem govoru poklical "mir nad to hišo, mir temu kontinentu in vsem, ki na njem prebivajo..."

Med sveto mašo je papež podelil sv. obhajilo 12 otrokom, šolarjem zastopnikov ZN, med katerimi so bili zastopniki z vseh kontinentov. Ta prizor je globoko prevzel vso zbrano množico.

Ko je sv. oče zapuščal stadion so ga množice pozdravljale z vzkliki "Naj papež dolgo živi!" S stadiona se je odpeljal na svetovno razstavo, kjer je obiskal vatikanski paviljon in blagoslovil tamkaj zbrane, nato pa se poslovil z enostavnim "Goodby". S svetovne razstave se je odpeljal na letališče. Njegov 14 ur trajajoči obisk pri Združenih narodih in v Združenih državah je bil končan. Sv. oče je ves čas izgledal svež in živahen, pa prevzet od doživetij in sprejema, ki ga je doživel.

Moskva je odgovorila na napad iz Peipinga

Zadnja poskusa pomiritve s Peipingom se Moskvi nista obnesla, končno je bila prisiljena odgovoriti na napad.

MOSKVA, ZSSR. — Na zasedanju Centralnega komiteta Komunistične partije pretekli teden je Brežnjev poudaril, da bo Moskva iskala novih možnosti za pomiritev s Peipingom. V smislu tega sta poslala Brežnjev in Kosygin v Peiping prijateljske čestitke k 16-letnici kitajske "osvoboditve". V Peipingu se za te prijateljske korake Sovjetske Komunistične partije niso zmenili, ampak so jo znova napadli.

Nekdanji predsednik nacionalne Kitajske, Li Tsung-jen, ki je živel od leta 1950 pa do letošnjega poletja v Združenih državah, pa se tedaj vrnil na Kitajsko, kjer so ga rdeči sprejeli z vsemi častmi, je v javnem govoru preteklo nedeljo zahteval uničenje Sovjetske komunistične partije. To je ruske rdeče vodnike razjezilo in odgovorili so trdo, da je on dal pomoriti na tisoče kitajskih komunistov v času, ko je bil na strani Čangkajška, ter da je "zanj edino primerno mesto v zgodovini na kupu odpadkov".

Turki bodo volili

ANKARA, Tur. — Prihodnjo nedeljo bodo imeli tu parlamentarne volitve. Glavni boj bo med "stranko pravice", naslednico nekdanje demokratične stranke Menderesa, ki ga je vojska odstavila in dala obsoditi na smrt, ter med republikansko stranko 81 let starega Inonija, enega glavnih sodelavcev reformatorja Kemala Ata-Turka.

Inonu je moral z vlade v preteklem februarju, ko je izgubil v parlamentu večino. Nasledil ga je Demirel, vodnik stranke pravice, ki upa, da bo pri volitvah njegova stranka odnesla zmago.

Na 40. mestu

WHEELING, W. Va. — West Virginia obsega 24,170 kv. milj površine in je po velikosti na 40. mestu v Uniji.

Pri republikancih ni vse črno, kar se ne sveti

CLEVELAND, O. — Kadar smo pisali o republikancih, smo se opirali na gradivo, ki so ga ustvarjali tisti republikanci, ki kritizirajo lastno stranko. Mednje spada tudi glavni urednik clevelandskega dnevnika "Plain Dealer" T. Vail, sam odločen republikanec, pa obenem oster kritik svoje stranke. Jo je v par člankih tako "zdelal", da se mu je postavil po robu sam voditelj republikanskih kongresnikov Ford in utemeljil svoje stališče s svetlimi stranmi, ki jih je tudi nekaj, kar se ne da zanikati. Da bomo nepristanski, naj v par besedah podamo Fordovo mnenje o sedanjosti in bodočnosti republikancev.

Ford najprvo ugotavlja, da se republikanci niso pri zadnjih volitvah tako slabo odrezali, kot misli naša javnost, ki vsako akcijo sodi samo po uspehih. Republikanci res niso zmagali, toda tako hudo pa tudi niso bili poraženi. Saj je še celo republikanski kandidat za predsednika Goldwater dobil 38.5% glasov, republikanski kandidatje za kongresnike so pa dobili kar 43%. V tistih državah pa, kjer so zmagali republikanski kandidatje za guvernerje, so vsi republikanski kandidatje dobili 45%. Pri tem je treba vpoštevati, da ima republikanska stranka svoje guvernerje v štirih med sedmimi največjimi državami v naši deželi. Seveda je pa slika drugačna, ako sodimo stranko po uspehih, izraženih v številu senatorjev in kongresnikov. Če sodimo stranko po teh uspehih, ji res ne bi mogli prorokovati bodočnosti.

Ford pravi, da je tako sklepanje napačno. Tam, kjer so republikanski kandidatje pogoreli, so dobili — razen Goldwaterja, — veliko več glasov kot na primer demokratje, ki so podlegli. Z drugimi besedami se to pravi: ako bi republikanski kandidatje zopet kandidirali, bi rabili veliko manj glasov za zmago kot propadli demokratski kandidatje. Ta Fordova trditev je resnična, seveda pa ne za vse kongresne volivne okraje. Mislimo, da nismo daleč od stvarne presoje, ako trdimo, da bi republikanci postali demokratom v Kongresu nevarna manjšina, ako bi pritegnili na svojo stran le 5-8% več glasov. Ameriška politična zgodovina pa trdi, da kaj takega ni ravno nemogoče. Tudi demokratje so bili pred 40 leti in več "na tleh", danes so pa na višini, ki se jim o njej po prvi svetovni vojni še sanjalo ni.

Ford pobija tudi stališče, da republikanska stranka nima programa in da v Kongresu nič ne dela, nič ne pomeni in samo caplja za demokrati. Pri tem se sklicuje na dejstvo, da ne bi bil predsednik Johnson nikoli spravil toliko zakonov skozi Kongres kot jih je, ako ga ne bi podpirali v večjem ali manjšem številu ravno republikanci. Zasluge za letošnjo zakonodajo torej ne morejo lastiti izključno sebi le demokratje z Johnsonom na čelu, precej zasluge gre tudi pametni republikanski politiki. Tudi to je res.

Ford ne obravnava nekaterih slabih točk v republikanski stranki. Ne govori na primer ničesar o propadanju discipline med republikanci, ki se je tako razbohotilo, da skrbi vse vrste republikancev, saj se pomanjkanje solidarosti čuti celo med republikanskimi vrhovi. Ford ne omenja tudi uganke, kako to, da so republikanci v javnosti tako slabo zapisani, akoravno je večina vplivnega časopisja vsaj s svojimi simpatijami na njihovi strani. Ne spušča se tudi v kočljivo vprašanje o potrebi po novih strankinih voditeljih. Okoli tega vprašanja hodijo vsi vidni republikanci kot maček okoli vrele kaše, pa se ga ne upajo dotakniti.

Plain Dealer je napovedal, da bo nadaljeval debato o republikanski stranki, kar ameriški politiki gotovo ne bo v škodo.

Zdravniška zveza ne bo bojkotirala MEDICARE

CHICAGO, Ill. — Na izredni seji je skupščina delegatov Ameriške zdravniške zveze zavrnila predlog za bojkotiranje MEDICARE, dala pa je svojim članom na prosto, da pri njegovem izvajanju sodelujejo ali pa sodelovanje odrečejo. Napovedala je istočasno, da bo začela boj proti nekaterim določilom zakona, ki spravlja zdravniško oskrbo ostarelih v okvir Socialnega zavarovanja.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Klub slov. upokojencev v Euclidu ima v četrtek ob dveh popoldne sejo v SDD na Recher Avenue. Po seji bo na razpolago prigrizek.

Vstopnice v prodaji—

Vstopnice za obed v čast M. Rakarjeve 40-letnice vodstva petja v cerkvi Marije Vnebovzete so naprodaj v župnišču, v Ed's Delicatessen na 15601 Holmes Avenue, Primc's Delicatessen na 15508 Holmes Avenue, v Holmes Market na 15638 Holmes Avenue in na 1951 Sunset Drive na Richmond Heights.

Seja—

Društvo Carniola Hive No. 493 T.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer sejo v SND na St. Clair Avenue, soba št. 1.

Rdeča Kitajska zopet grozi s posegom v Vietnam

TOKIO, Jap. — Predsednik kitajske vlade Ču-En-laj je na sprejemu predsednika Kambodže, ki je prišel sem na obisk, izjavil, da bo Kitajska poslala svoje oborožene sile v Južni Vietnam, če bodo Združene države še dalje razširile vojno v Vietnamu.

Podobne grožnje so vodniki rdeče Kitajske v zadnjih mesecih izrekli že ponovno.

VSAJ TEDEN DNI PREJ predno se preselite, nam pošljite vaš NOVI in STARI NASLOV

Zadnje vesti

NEW YORK, N.Y. — Obisk sv. očeta Pavla VI. je bil na splošno zelo ugodno sprejet tako v Združenih narodih kot tudi v ameriškem Kongresu in splošni javnosti. Sv. oče je podprl z vsem svojim moralnim ugledom in vplivom Združene narode v njihovem naporu za ohranjevanje svetovnega miru.

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — Ko sta v nedeljo zvečer eksplodirali dve bombi je bilo med drugimi ranjenih 7 ameriških vojakov, ki so sedeli v mednarodni varnostni coni v nekem baru. To je prvo dejanje te vrste, od kar je prevzel Garcia-Godoy vlado kot začasni predsednik republike.

SAIGON, J. Viet.— Vladne čete so imele hude izgube v boju z rdečimi v osrednjem delu dežele v pokrajini Binh Dinh, ki je bila doslej trdno v oblasti rdečih. Od 13 članov ameriške marinske patrole jih je v zasedi nedaleč od Da Nanga padlo 10.

DŽAKARTA, Indonez. — Kljub pozivom predsednika Sukarna k miru med oboroženimi silami obstoja resna nevarnost da pride do državljanske vojne med prokomunističnimi oddelki oboroženih sil in med protikomunističnimi. Trdijo, da je načelnik letalskih sil, ki je znan levičar, razdelil pretekli petek med komunistične pristaše večje količine državnega orožja.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:
$14.00 na leto; $8.00 za pol leta; $4.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$16.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
$14.00 per year; $8.00 for 6 months; $4.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$16.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Friday edition $4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

63 No. 190 Tuesday, Oct. 5, 1965

Konjunktura za Združene narode?

Mednaroden političen položaj se je hitro zasukal tako, da bi Združeni narodi lahko pomenili nekaj več kot do sedaj. Dva dogodka govorita v njihov prid.

Kitajski komunisti so nehote postali ne samo nevarnost, ampak do neke meje tudi dobrotniki ZN. S svojim načelnim odbijanjem gesla o mirnem sožitju so prisilili ruske komuniste, da to geslo čim bolj poudarjajo. To je nagnalo Moskvo, da ne more zagovarjati vsakega spopada interesov med državami tudi takrat, ako bi tak spopad utegnil koristiti propagandi za komunizem. Geslo mirnega sožitja je prisililo Moskvo, da ne rabi več pri vsaki priliki svoje veto pravice v varnostnem svetu ZN. Zato so postale debate v tem organu ZN kolikor toliko smiselne. Ni namreč treba računati zmeraj z ruskim vetom. Varnostni svet je na primer brez notranjih trenj uveljavil akcijo za premirje med Indijo in Pakistanom. Ali bo akcija dosegla svoj cjli, je drugo vprašanje. Važno je, da ruski komunisti niso te akcije sabotirali in končno vetirali.

Dokler ne bodo ruski komunisti menjali svoje taktike, bo Varnostni svet lahko smotrno posredoval v mednarodnih trenjih. V takem položaju še ni bil od dneva svojega rojstva. Seveda pa ne smemo pri tem misliti, da je s tem zrastel tudi vpliv ZN. Ta je ostal tak, kot je bil. Vsi veliki mednarodni spori se bodo reševali mimo in preko ZN. Varnostemu svetu bodo ostale tiste zadeve, ki jih velike države ne bodo hotele vzeti v svoje roke.

Takih slučajev utegne biti zmeraj več in to zopet govori v prid ZN.

Kar na tihem je na primer predsednik Johnson preusmeril našo zunanjo politiko. Dočim je Amerika preje videla nevarnosti za naše narodne interese v vsakem zemeljskem oglu in se mešala v zadeve, ki so v Ameriki brigale samo tiste, ki so bili zaverovani v vodilno vlogo naše dežele v svetovni politiki, se je Johnson sedaj začel postavljati na stališče, da je v vsakem konkretnem slučaju treba preudariti, ali naši narodni interesi res zahtevajo, da se mešamo v stvari, ki so daleč od Amerike in njenega položaja na svetu.

Ko ga je na primer pakistanski diktator Ayub hotel mešati v spor med njim in Indijo, je Johnson to pobudo takoj odbil in rekel, naj se s tem ukvarjajo ZN. Še pred meseci bi bil najbrže stal na drugem stališču. Da je Johnson spremenil svoje poglede na ameriško vodilno vlogo, so ga pripravile dosedanje skušnje. Že dostikrat je doživel slučaje, da smo se zamerili desetim, ako smo ugodili enemu. V odnosih med Ameriko, Pakistanom in Indijo se je ponavljala od leta do leta ista igra: ako je naša dežela podprla Indijo, je bil nezadovoljen Pakistan. Ako smo podprli Pakistan, je vzrojila Indija. Ponujali smo Indiji naše prijateljstvo, pa je hotela ostati nevtralna. Po dveh mednarodnih pogodbah smo se povezali s Pakistanom, pa se je vendarle Ayub začel približevati rdeči Kitajski, nagnalo ga je njegovo užaljeno samoljubje. Tako so postali naši odnosi hladni tako do Pakistana kot do Indije. Pred tedni so Johnsonovi kritiki očitali predsedniku, da jo je "zavozil". Sedaj pa Amerika uživa sadove te "zavožene" politike: ni se ji treba nagniti ne na eno ne na drugo stran. Skušnja jo uči, da nista s tem zadovoljna ne Pakistan ne Indija, da pa se ne bosta obotavljala, da obnovita z našo deželo nekdanje prijateljske odnose, kakor hitro jim bodo to narekovali njihovi narodni interesi.

Johnsonovo stališče, da se ni treba zmeraj bati zamere v mednarodni politiki, je torej že rodilo svoje sadove. Ni pa njegova nova zunanja politika nekaj novega. Anglija jo je vodila že stoletja in pri tem dobro orala. S svojim geslom: Anglija nima ne prijateljev ne sovražnikov, ampak som svoje interese, je par stoletij spretno nihala v evropski politiki in tam držala ravnovesje sil, ki je dobilo svoj smrtni udarec šele z francosko-nemško vojno l. 1870. Zato smemo pričakovati, da nova smer ameriške zunanje politike ne bo škodovala deželi, čeprav ne bo zmeraj zadovoljila ambicij ameriških političnih idealistov, pa tudi koristolovcev, kakor bo pač prišlo.

To sta dva razloga, ki govorita v prid učinkovitejšemu udejstvovanju ZN. Kar je pri tem nerodno, je samo okoliščina, da rdeča Kitajska lahko z enim mahom podre vso konjunkturo ZN.

Ako pride namreč Peiping res v ZN, bo dosledno prišel tudi v Varnostni svet in tam ravno tako divje rabil pravico veta, kot jo je Moskva prav do zadnjih mesecev. S tem bi bil Varnostni svet zopet "zadet od kapi", bi hiral kot je do konca lanskega leta. Na drugi strani bi vstop kitajskih komunistov ustvaril novo strujo v generalni skupščini ZN. Do sedaj imamo tam komunistični blok, evropski blok in azijsko-afriški blok. Zarodek četrtega bloka je sedaj Albanija, kar je že parkrat pokazala, ko je s svojimi potezami kvarila račune večine generalne skupščine. Albanija je na primer spretno sodelovala pri lanski ohromitvi ZN, kar smo pa le redko opazili.

Ako bi kitajski komunisti prišli v ZN, bi takoj začeli ustanavljati svoj blok, največ seveda na račun afriško-azijskega. Kako bodo nanj reagirali sedanji trije bloki? Gotovo je, da se bosta začela takoj klati med seboj ruski in kitajski blok. Kako se bo pri tem obnašal afriško-azijski blok? S kom bo vlekel v ZN, če se ne bo razletel v male skupinice. Generalna skupščina ZN bi postala prizorišče frakcijskih bojev, ki bi zavrli še tisto malo uspešnega dela, ki bi ga lahko opravil Varnostni svet.

Kdor želi torej dobro ZN, naj se ne vnema za vstop kitajskih komunistov v ZN. Bodo hitro pokopali sedanjo konjukturo ZN, ki sta jo ustvarili nova ameriška in ruska zunanja politika.

BESEDA IZ NARODA

NOVICE OD SV. VIDA

CLEVEAND, O. — ŠKOFIJSKI SREDNJEŠOLSKI GRADBENI FOND. — Škofijska kampanja za srednješolski gradbeni sklad je za našo katoliško stvar čisto gotovo življenjskega pomena. Pri njej čisto gotovo ne gre najprej za denar, marveč za to, da dobe prej ko mogoče vsi katoliški otroci možnost, da bodo na vseh šolskih stopnjah vzgojeni in izobraženi v krščanskem duhu.

Samo iz dobrih katoliških šol — osnovnih, srednjih in visokih — moremo pričakovati nravno dobrih in trdno zgrajenih značajev, ki bodo kos velikim življenjskim zahtevam sedanjega časa. Vsak, ki je količkaj resen, ve, da je ta zadeva skrajno nujna. Samo malo se je treba ozreti okoli sebe, pa se to vidi.

V I D O V S K I KAMPANJSKI ODBOR. — Župnijski odbor za škofijski srednješolski s k l a d ima drevi ob 8. v šolski dvorani sestanek. Nujno je, da se ga udeleže prav vsi člani. Lahko pa pridejo nanj tudi drugi, ki so voljni pri tej važni zadevi pomagati. — V slučaju, da kateri izmed odbornikov še ni izpolnil liste nabiralcev, ki jo je prejel v začetku preteklega tedna od Fathra V. Cimpermana, naj to stori gotovo še danes ter naj jo drevi prinese s seboj na sestanek. Resno je treba poprijeti, pa pojde.

NE ZANEMARJAJMO, DA NE BO PREPOZNO! — Obisk pri slovenski nedeljski večerni pobožnosti je bil prvi dve nedelji po počitnicah, zelo slab. Ne čakajmo, da nas bodo na to začeli v cerkvi opozarjati. Takrat bo že zelo pozno, če že ne celo prepozno! V e č e r n a nedeljska slovenska pobožnost je pri Sv. Vidu ob 7. zvečer in se je vsak lahko udeleži, če ima kaj dobre volje. Ko jo bomo izgubili, in to se kaj lahko zgodi, takrat bo pa godrnjanja in zabavljanja. Sedaj je čas, da pokažemo, koliko nam je do svoje molitve in do svoje pesmi v cerkvi. Res je, da včasih človek ne more, na splošno pa to ne velja. Brez žrtev pa seveda ne gre. Svoje slovenske besede in svoje slovenske pesmi v cerkvi čisto gotovo brez žrtev vseh ne bomo mogli ohraniti! Vedimo to!

PROŠNJO ROMANJE K ŽALOSTNI MATERI BOŽJI V FRANK, O. — Clevelandsko društvo slovenskih protikomunističnih borcev je zaključilo preteklo nedeljo, 3. okt. t. l., z romanjem k Žalostni Materi božji v Frank, O., svoj spominski program praznovanja letošnje 20-letnice mučeniške smrti tisočev in tisočev nedolžnih slovenskih mož in fantov, deklet in žena ter otrok v času fašistične in nacistične okupacije in brezbožne komunistične revolucije v naši domovini.

Veličastna je bila konec maja spominska sv. maša in druge pobožnosti na Chardonu pri lurški Materi božji. Polne pietete so bile tudi vse društvene odn. zvezine komemoracijske prireditve v veliki vidovski šolski dvorani kot tudi one v prostorih Baragovega doma. Vrh vsega pa je gotovo predstavljalo nedeljsko romanje k božji Materi Mučenici v Frank, O. Pri sv. maši dopoldne kot pri popoldanskem križevem potu na prostem in nato pri pobožnosti v romarski cerkvi smo zaupno prosili Boga tudi za to, da bi že skoraj tudi javno poveličal vse te naše mučence v svoji neskočni slavi.

Ob mašnem darovanju smo pri skupnih prošenjskih molitvah tozadevno prošnjo zaključili s temile besedami: "O Bog, ki si nam v — zaradi Tebe in zaradi prizadevanja našemu narodu ohraniti vero očetov — neusmiljeno mučenih in pomorjenih rojakih dal krasen zgled zvestobe do Tebe in Tvoje sv. Cerkve, u s l i š i naše ponižne prošnje in poveličaj jih, da bomo imeli v njih pri Tebi priprošnjike in vzvišene vzornike, ki jih bomo s pomočjo Tvoje milosti posnemali v gorečnosti in božji ljubezni! Po Kristusu Gospodu našem. Amen."

V velikem številu zbrani pri Žalostni Materi božji v Frank, O., smo to nedeljo tudi molili za vse njihove in svoje preganjalce kot tudi še za toliko drugega, ki teži nas posameznike in vse skupa. Napravili smo sklep, da teh svojih molitev ne bomo končali prej, dokler ne bomo uslišani. Mati Žalostna nam bodi v tem ob strani!

MALO POPRAVKA. — V vidovskih novicah od zadnjega tedna se je zgodilo, da je bilo v poročilu o prireditvi v čast 70-letnice gen. Ivana Prezlja po pomoti zamenjano ime. Stati bi namreč moralo, da sta zaigrala g. jubilantu na čast "Mlade vojake" in druge narodne pesmi mlada slovenska fanta šefov in Jančarjev. — Čast komur čast!

NA "BAVBAVČKE" NE POZABITE! — Otroci Slovenske šole iz Toronta nam jim bodo pokazali v nedeljo, 10. t. m., popoldne na odru v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Starši, pripeljite otroke, da jih vidijo in se razvesele ter tudi navdušijo. Vsega so potrebni!

DRUŠTVO NAJSV. IMENA PRI SV. VIDU. — Prihodnja nedelja je obhajilna. Za njo velja vse, kar je bilo k tem nedeljam zapisano že vsak mesec. Po maši ob 8. bo v dvorani od cerkvijo zajtrk in po njem sestanek z razgovorom o bližnjem društvenem delovem programu. Počitnice so v kraju, zato, društveniki, v čim večjem številu na svidenje!

"O T R O Š K I KOTIČEK". — Gotovo ste ga brali; stari nič manj kot mladi, ki jim je v prvi vrsti namenjen. Vsi smo ga veseli. Bog daj, da bi ga Kotičkov stric srečno pripeljal do konca šolskega leta. Toži namreč, da je že hudo star, otroke pa ima neznansko rad. Iz vsake besede, ki jo napiše, žari njegova ljubezen do mladine. Dobro mu pa de, da ga otroci še niso pozabili. Upamo, da se to tudi vnaprej ne bo zgodilo.

Starši! Glejte, da bodo vaši otroci brali to pisanje, ki je ravno zanje napisano. Naglas naj vam ga prebero. Če kake besede ne bodo razumeli, razložite jim jo! Obenem pa tudi poskrbite, da ga bodo hranili. Kako lepo bo, če bodo ob koncu šolskega leta, konec maja prihodnjega leta, imeli lepo zbrane vse "Otroške kotičke" v posebni mapi! Koliko lepih in dragocenih spominov bo tam zbranih! Če že niste, kar takoj danes to storite. Če ste pa morda petkovo številko AD, v kateri je izšel "Otroški kotiček" zavrgli, pošljite takoj pa drugo, da je ne zmanjka. Posebno ve matere, pomagajte otrokom pri tem. Ne boste se kesale, če boste to storile. Prej ali slej vam bodo otroci za to hvaležni. Danes namreč sami še ne vedo, nekoč pa bodo, koliko je vredno, če zna človek dva ali celo več tujih jezikov. Hvala vam, matere!

PRIMARNE VOLITVE V 23. VOLIVNEM OKRAJU. — V torek, 28. septembra t. l., so bile v clevelandskem mestu primarne volitve v mestni občinski odbor. Posrečilo se mi je zbrati podatke za 23. vardo, v katero spada senklerski del clevelandske slovenske naselbine. Podatki so zelo zanimivi, zato jih tu priobčujem.

V 23. vardi smo volili na 35 voliščih. Izbirali smo med tremi kandidati za svojega zastopnika v clevelandskem mestnem svetu (councilman). Bili so to: Edmund J. Turk, Frank J. Dolence in Marrion Matthews. Oba prva kandidata sta slovenskega rodu. Edmund J. Turk je nečak rajnega msgr. Matije Škerbca. Vsi trije kandidati so dobili skupaj 2,882 glasov: od teh je prejel Edmund J. Turk 2,171 glasov ali 75.5%; Frank J. Dolence 642 glasov ali 22% in Marrion Matthews 69 glasov ali 2.5%.

S L O V E N S K E DUHOVNE VAJE ZA ŽENE IN DEKLETA. — Letos so za duhovne vaje na vrsti dekleta in žene; lani smo bili moški in prihodnje leto bomo spet moški. Tako se vrstimo Slovenci v škofijskem Domu duhovnih vaj na Lake Shore Blvd. — Ne samo v duhovnem pogledu, marveč tudi v narodno-kulturnem pogledu so slovenske duhovne vaje — moške ali ženske — za nas v zdomstvu velikega pomena.

Duhovne vaje so poseben dar božji. Žal, da smo tako redki, ki smo ga voljni od sebe jemati iz božjih rok. Siliti nas morajo k temu. Dekleta in žene, organizirajte se! Za dober uspeh duhovnih vaj je potrebna dolga in temeljita priprava. Vsi pa molimo za njihov uspeh! Bog je tisti, ki daje rast in blagoslov vsemu. Ne pozabimo tega!

"10. OKTOBER." — Prihodnjo nedeljo se bomo z bolestjo v srcu spominjali vsi Slovenci tako imenovanega k o r o škega plebiscita ali ljudskega glasovanja v letu 1920. Kakor že tolikokrat v naši zgodovini, tako se je zlasti ob tem vseprej kot resnično svobodnem ljudskem glasovanju pokazalo, da moramo kot narod najprej in v prvi vrsti računati sami s seboj. Drugi pomagajo samo, v kolikor njim koristi. To si velja zapomniti za vselej: za danes in za jutri!

Klub slov. upokojencev v Euclidu vabi na sejo

EUCLID, O. — Naš klub upokojencev je največji med nami, pa bi še vedno rad porastel. Radi bi čim preje dosegli številko 500, zato prav prisrčno vabimo vse slovenske upokojence v našem delu mesta, ki še niso člani kluba, da pridejo na njegovo sejo 7. oktobra popoldne ob dveh v SDD na Recher Avenue in se vanj vpišejo.

Na seji bo na razpolago tudi prigrizek, ker je namenjena zabavi. Možje se bodo lotili kart, jih mešali, delili in premetavali, ženske pa bodo sedle k tomboli, vsi skupaj bomo pa od časa do časa katero zapeli.

Veselja smo potrebni vsi, stari še bolj kot mladi. Čemu bi sami čemeli doma, ko nas vabijo rojaki in rojakinje istih let v svojo družbo!

Na svidenje 7. oktobra ob dveh popoldne v Slov. društvenem domu na Recher Avenue!

Frank Rupert

Dobrodošli na "Slovenskem dnevu" v Chicagu!

Chicago, Ill. — V nedeljo, 10. oktobra, se bo zopet vršilo letno slavje Slovenskega dneva za državo Illinois, združeno s proslavo 15-letnice slovenskih radijskih oddaj za Chicago in okolico.

Posebnost letošnjega festivala bo tudi ta, da bo izbrani program znatno skrajšan, toda se bo pričel, kakor vedno, točno ob 3. uri popoldne, brez običajnega "slovenskega časa", to je brez zamude, v obeh prostornih dvoranah Sokol Havliček, 2619 So. Lawndale ul. Po pozdravu ameriški in slovenski zastavi po četi Ameriške legije in po odpetju obeh narodnih himen, se bodo vrstile točke slovenskega petja in narodnih plesov. Poleg moškega zbora France Prešeren, bosta pela Svetoštefanski mladinski zbor pod vodstvom č. g. p. Vendelina OFM ter učenke farne šole.

Zopet se nam bo nudila prilika poslušati ljubki glas naše mlade umetnice Marije Kranjc-Fischinger, ki vedno preseneti še tako razvajeno občinstvo s krasnim p e t j e m. Dovršenost njenega pevskega izražanja se iz leta v leto še stopnjuje tako v umetni, kakor tudi v narodni pesmi. Za f e s t i v a l prihodnjo nedeljo napovedujejo posebno presenečenje.

Rajanje naše slovenske mladine poživi vsako prireditev, tako se tudi naše tri folklorne skupine, to je odrasla, mladinska in otroška, pridno vežbajo za nastop. Predvajali bodo novi p r o g r a m slovenskih ljudskih plesov s petjem.

Izredna posebnost bo veliki zaključni prizor "finale", v katerem bo nastopilo 15 ljubkih slovenskih deklet v večernih oblekah, ki bodo simbolično predstavljale 15 let slovenskih oddaj na radiju v Chicagu. Njim na čelu bo *"Gospodična Slovenskega dneva"*, Miss Marjeta Gregorič, študentka Loyolske univerze, v slovenski narodni noši. Njihovemu plesu in alegorični sliki bo sledil mogočni nastop treh orkestrov: Jimmyja Bovdeka, Frank Kovačiča in Mladih Slovencev, ki bodo vodili petje cele dvorane, kar bo zaključilo popoldanski program. Med posameznimi točkami bodo nastopili mnogi mladi talenti, kakor tudi preizkušeni u m e t n i k i. Predstavljeni bodo odlikovanci prejšnjih let ter odlične osebnosti javnega življenja in zastopnik čikaškega župana in illinoiskega guvernerja. Prof. John Zvetina bo poudaril pomen tega dneva in rojak Friderik Orehek, poročevalec dnevnika Chicago's American bo izročil Slovensko odlikovanje zaslužni osebnosti.

Oderski predstavi bo sledila narodna veselica s plesom v obeh dvoranah. Postreženo bo z okusnimi slovenskimi dobrotami; klobas in potic bo dovolj, kakor tudi za žejna grla bo poskrbljeno.

Vse v vsem, v nedeljo, 10. oktobra, ne bo samo edinstvena prilika, da se snidejo slovenski prijatelji v e l i k e g a čikaškega gnezda in bližnjih naselbin, Waukegana, Jolieta, No. Chicaga, Milwaukeeja in od drugod, ampak bo tudi mogočna kulturna manifestacija naše volje do nadaljevanja svetlih narodnih tradicij Ameriške Slovenije na Osrednjem Zapadu. Rojaki od blizu in daleč, vljudno vabljeni!

Dr. Ludvik Leskovar

Vesti iz Slovenije

Piknik v Grobljah

Za izseljence, posebno za tiste, ki so prišli v Slovenijo iz Amerike, so letos priredili piknik v Grobljah pri Domžalah v sedanji višji gospodinjski šoli. Pred vojno je bilo tam slovensko misijonišče in misijonska tiskarna last slovenske Misijonske družbe, lazaristov.

Hitler jih je pognal proč. Ko so prišli "osvoboditelji", so si vse prilastili in še sedaj, po 20 letih, niso lazaristom dali tega nazaj. — Pa tega niso izseljencem razlagali, ker hočejo veljati za take, ki vero spoštujejo.

Kočevski gozd – narodni park?

Avstrijski 'Suedost Tagespost' z dne 31. julija posveča celo stran Kočevju. Članek ima naslov "Zadnji divji gozd v Evropi". Med drugim člankar trdi, da so kočevski gozdovi še vedno ostro zastraženi in stražnik oddodi vsakogar, kdor bi hotel prestopiti žične plotove.

Vlada, pravi člankar, hoče napraviti narodni park iz teh gozdov, ki so bili pred dvajsetimi leti glavno množično morišče v Sloveniji. Tam je bilo pobitih na tisoče Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so si sami morali kopati grobove, piše članka r.

Dr. Mihajlo Mihajlov povabljen v New York

Columbia University v New Yorku je povabila prof. dr. Mihajla Mihajlova v Ameriko predavat kot njen gost. Prof. Mihajlov je prosil za potni list in dovoljenje, da potuje v Združene države, pa dovoljenja in potnega lista ni dobil.

Kaže, da imajo titovci še vedno strah pred profesorjem, ki je postal slaven radi članka "Poletje 1964 v Moskvi", ki ga je Tito obsodil.

V Avstriji bo mešana komisija odločala o beguncih

Na splošno zahtevo in po predlogu komisarja za begunce pri Združenih narodih je postavljena v Avstriji posebna mešana komisija, ki bo odločala, — podobno kot v Italiji, — o usodi beguncev, ki se zatečejo v Avstrijo. Dosedanja praksa avstrijskih oblasti je bila skrajno krivična.

V letu 1964 je prišlo v Avstrijo iz Jugoslavije 3,864 ljudi, ki so prosili za azil. Samo 1,128 so jih avstrijske oblasti sprejele, vse druge so vrnili s policijo. Odslej bo mešana komisija, v kateri so tudi zastopniki Visokega komisarja in Mednarodnega Rdečega križa, pregledala vsak slučaj, predno bi človeka vrnili tja, od koder je pribežal.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Kdo danes vlada svet

Danes bolj kot kdaj koli nas je nekako uspavalo mnenje, da reke časov tečejo mimo nas same od sebe in ustvarjajo razmere, ki jih doživljamo in od vseh strani ocenjujemo. Od nekje in od nekoga nam je vsiljeno prepričanje, da v tok teh rek nihče ne posega. Kdor pa zna brati znake časa, lahko spozna, da je za vsem današnjim dogajanjem skrit dirigent, ki daje takt orkestru. Po melodijah tega orkestra žuborijo in šumijo reke današnjih dni. Kdo je ta dirigent?

Pred dnevi je jasno povedal II. Vatikanskemu koncilu general jezuitskega reda pater Peter Arrupe, da je ta dirigent "brezbožniška zarota, ki se je polastila mednarodnih organizacij, financ in sredstev, ki vplivajo na mase". Ta zarota je temeljito pripravljena, dela po načrtu in uporablja vsa razpoložljiva sredstva: znanost, tehniko, socialne probleme, gospodarstvo. Brezboštvo pa ne napada vernih samo od zunaj. Svoj vpliv je razširilo tudi med nje, celo v Cerkev samo med redovništvo in duhovništvo; tako je povedal vrhovni predstojnik jezuitov. In sadovi tega napada od zunaj in razkroja od znotraj: podivjanost, nezaupanje, upor.

Potem se pa čudimo današnji mladini in jo obtožujemo, da je podivjana, da nima več idealov, da rodu s v o j i h neposrednih prednikov ne zaupa, da se upira... Pravega krivca si pa ne upamo pokazati. Samo prvi jezuit je imel toliko poguma, da je to storil. Mi pa se kot z zavezanimi očmi lovimo v praznini in izprašujemo vest "stari generaciji", preganjamo "klerikalno krščanstvo" in se znašamo nad konservativno miselnostjo. Organizirano brezboštvo! Naj bo na vzhodu ali na zapadu! Njegovi strategi nudijo duhovno hrano današnji mladini. Kaj vidi ta mladina na ulicah, v izložbenih oknih na policah, kjer so revije in časopisi; kaj bere v slikanicah, časopisju? Kdo sestavlja programe za radio, televizijo, trgovsko reklamo? Kakšna privlačna sila, a kakšen zgled so "z v e z d n i c e" in "zvezdniki"?! Vse to je v rokah organiziranega brezboštva, zato se o odpovedi in ponižnosti, o zvestobi v zakonu in o čisti, o junaški mladini, skratka o življenju, ki vodi na božjo ravan, tako malo kaj sliši in vidi in piše. O vsem tem ne pojejo popevke današnje mladine.

Pa ima mladina vso pravico, da ji povemo čigava žrtev je. Samo besede res ne zaležejo mnogo. V dejanju in z zgledom ji pokažimo, da odpoved prinaša več veselja kot ples, da žrtvovanje in trdo delo nudita več notranje sreče kot uživanje, da je več vredno temeljito znanje kot moderne popevčice in zvijanje po njih melodijah. Predočimo ji, da so "stare generacije" vzgojile in vzredile množico narodnih in verskih mučencev. Drvenje na odprtih avtomobilih in na motornih kolesih, ko v vetru vihrajo razmršeni lasje, pa vodi samo v pogubo...

Mladina, pri zadružništvu je tvoje mesto

Zadružništvo ni nekaj starega, preživelega. Je nekaj, kar je bilo preizkušeno v preteklosti in odgovarja potrebam moderne sedanjosti. Silnice, ki so zadružno gibanje priklicale v življenje, so v človeku samem; ideje, ki zadružništvo vodijo, so v svojem bistvu krščanske.

Svetovno z a d r u žno gibanje ima tudi svoj letni praznik. Ga tudi zasluži. 26 milijonov ljudi je deležnih koristi, ki jih to gibanje nudi. Katero drugo gibanje se more ponašati s tolikim številom članstva?

Kaj pa je zadružništvo? Koliko stvari bi človek rad dosegel, pa jih kot posameznik ne zmore. Zmogljive pa so tudi za posameznika, kadar jih je mnogo, ki stopijo skupaj: v podjetju, v župniji, v vasi; ljudje iste krvi, v isti usodi; dohodki mnogih so si podobni, njih potrebe tudi. Stopijo skupaj in znosijo na kup, kar ima kdo odveč. Komur pa primanjkuje, dobi iz istega kupa. Tako si pomagajo med seboj, ko prihranki služijo vsem in dohodki od prihrankov samo njihovi.

Milijoni ljudi po svetu so združeni v tem gibanju. Samo denarne zadruge imajo 26 milijonov članov. In vsi ti en dan v letu skupaj praznujejo. Praznik pa je v hvaležnosti in v obnovitvi prepričanja, da je v zadružnem gibanju rešitev malega človeka in rešitev narodnega gospodarstva pred grabežljivostjo mednarodnega kapitala. Samo v zadružništvu je moč, ki varuje šibke in jim daje zavest enakopravnosti. Istočasno pa z njimi druži močnejše v eno veliko zadrugo, ki služi vsem enako s tem, da jim daje enake možnosti in občutek gospodarske varnosti.

Mladina, tudi v tem gibanju svetijo zvezde, ki so vredne, da greš za njimi. Kažejo ti varno pot, pot solidnega napredka.

Iz urada H. in P. slovenskih župnij

Nudi študijske programe pri izobraževanju. Pomaga tudi otrokom pri različnih šolskih predmetih. Pomoč dobite tudi za višjo izobrazbo.

Za podrobnejša pojasnila kličite vsak večer po 6. uri 163-3507.

(5,12 okt)

Slovenski narodni praznik

Letos Slovenci — vsaj tisti, ki smo svobodni — mislimo na več obletnic. 20 let je, odkar smo v zdomstvu. Pred 20 leti nam je svobodni svet izdal naše borce za svobodo, da jih je komunizem uničil. 25 let bo poteklo, odkar je umrl "oče naše domovine" dr. Anton Korošec. V novembru pred 100 leti je bil rojen dr. Janez E. Krek, ki je bil vse svoje življenje ljubljenec mladine in naroda.

Vseh teh obletnic se bomo spomnili, ko bomo v oktobru praznovali s l o v enski narodni praznik: "29. OKTOBER". Proslavo pripravlja "Slov. krščansko demokratsko društvo" v Torontu in sicer bo v soboto, 30. oktobra, zvečer v novem slovenskem domu na Pape Ave. Namenjena bo vsej slovenski javnosti. Prav bi bilo, da bi se proslave tega slovenskega narodnega praznika udeležili predvsem mladi ljudje, da bi spoznali sedanjo podobo našega naroda in bi videli v kako veliko pomoč mu morejo biti. Udeležba starejših pa naj pokaže spoštovanje in hvaležnost našim velikim možem, ki so v nesebičnem delu za narod dajali vse za njegov blagor. O proslavi in njenem pomenu v današnjih dneh bomo še pisali.

Odbor

Najvišja cesta

COLORADO SPRINGS, Colo. — Najvišja, daljša avtomobilska cesta je "Trail Ridge" v Rocky Mountains narodnem parku. Okoli štiri milje jo teče preko 12,000 čevljev visoko.

IZ SLOVENSKIH FARA

Fara Marije Pomagaj v Torontu

PRI MARIJI POMAGAJ začenjajo razne župnijske organizacije svoje redne sestanke. Med prvimi so začeli s svojim rednim delov *skavti in Katoliška ženska liga.* Za njima bodo kmalu poprijele tudi vse ostane župnijske organizacije. Marijina legija pa je itak tudi med počitnicami nevzdržema delovala.

ŠOLSKA MLADINA je že v začetku septembra začela spet polniti šolske prostore. Slovenska šola redno pričenja v naši župniji šele po drugi nedelji. Letos se je bilo bati, da bo zaradi zidave novega župnijskega poslopja slovenski šolski pouk nekoliko zakasnil. Ker pa se nam je zdelo škoda vsakega tedna, smo dosegli pri sosedni župniji sv. Petra, da so nam dali začasno na razpolago župnijsko šolo St. Raymond, nedaleč od naše župnijske cerkve.

Ker imamo torej urejeno glede slovenskega šolskega pouka, se nam ne bo tako zelo mudilo z zidavo *nove župnijske stavbe.* Vendar pa zaradi tega ne bomo držali križem rok, marveč bomo skušali stavbo čimprej spraviti pod streho. Železobetonske stene so že vlite. Tako smo se že povzpeli nad površino zemlje. Do srede septembra bodo stene in vsi potrebni odvodi od vznožju zunanjih sten že pripravljeni. Zlasti veliko važnost polagamo na izolacijo, da ne bo pozneje morda po naši krivdi vlaga pritiskala v spodnje prostore. Ko bo vse to opravljeno, bomo mogli stene odzunaj zasuti in utrdbe okoli njih odmakniti.

Doslej smo plačevali račune z denarjem, ki smo ga zadnje mesece prihranili, in s posebnimi darovi župljanov, odslej pa ti darovi ne bodo več zadostovali, marveč bomo morali vzeti posojilo. Da ne bi posojilo preveč naraslo, bodo seveda dobri župljani z malo občutnejšimi žrtvami skušali povečati domači kapital.

Z novo župnijsko stavbo bo tudi cerkev precej pridobila. V novi stavbi bo namreč zakristija, soba za ministrante itd. Tako se bo prezbiterij mogel prirediti primerneje novim liturgičnim zahtevam. Pridobili bomo vsaj kakšnih 30 sedežev več. Obenem pa ne bo več potrebna pisarna ob cerkveni veži, ker jo bodo več kot nadomestile pisarne ob zakristiji. Kljub temu pa je cerkev za vedno naraščajočo slovensko skupnost v Torontu postala že premajhna. Prej ali slej jo bomo morali vsaj nekoliko povečati.

*

Krščeni so bili: Victor Anthony Ban, sinček Alojzija in Slavice, roj. Pančur; Nikolaj Jože Dodič, sinček Danila in Marije, roj. Saveska; David Tkalec, sinček Vincenca in Rozalije, roj. Hozjan; Anita Vrh, hčerkica Danila in Marije, roj. Čeligoj; Suzana Marjana Kranjc, hčerkica Jožeta in Jožice, roj. Irmančnik; Sonja Darja Jagodnik, hčerkica Ivana in Marte, roj. Jenko; Edi Šuštar, sinček Jožefa in Lilijane, roj. Kozlovič; Klara Grobin, hčerkica Ivana in Katarine, roj. Zupan.

*

Poročila sta se: g. Alojz Nedok in gdč. Alojzija Kavaš.

Fara Brezmadežne v New Torontu

S septembrom se je začelo v župniji Marije Brezmadežne spet redno delo. Poleti so razen Marijine legije vse župnijske organizacije počivale. Vpisovanje v slovensko šolo je bilo prvo in drugo nedeljo v septembru. Redni šolski pouk se je začel v soboto, 18. septembra, s šolsko mašo. Slovenska šola je izgubila dve učni moči. Namesto dveh smo dobili tri. Kot redna učitelja sta prišla v učiteljski zbor *g. Anton Grašič* in *gdč. Jožica Mauser. G. Grašič je prišel v Toronto predlanskim, gdč. Mauser pa je prišla pred nekaj meseci* k svojemu stricu g. Seničarju. Kot tretji pa je prevzel vlogo nadomestnega u č i t e l j a g. *Marjan Novak,* ki se je pred kratkim preselil v svojo družino iz Bourlamaque v Quebecu. V šolo se je vpisalo okrog 150 otrok.

V župnijo Brezmadežne se je zadnje mesece spet priselilo lepo število novih družin. Naj jih Brezmadežna sprejme pod svoje mogočno varstvo!

*

S L O VENSKO LETOVIŠČE. — Z 19. septembrom je bila na Slovenskem letovišču pri Boltonu zaključena letošnja poletna sezona. Dasi letošnje poletje ni bilo vroče razen nekaj dni sredi avgusta, je bil vendar vse nedelje razen, kadar je bilo slabo vreme, obisk dober. Šotorov smo našteli največ sredi avgusta, ko so tudi skavti taborili. Bilo jih je blizu 50.

Letovišče je tudi to leto naredilo velik korak naprej. Prvič je bilo sedaj očiščeno prav do meje, torej tudi tisti deli ob meji, ki so bili najbolj zanemarjeni in pravo kotišče komarjev. Suha drevesa smo požagali, korenine in parobke dreves porušali. Poleg strokovnih gozdnih delavcev so pri čiščenju največ pomagali nekateri od tistih, ki so na Slovenskem letovišču taborili. Izboljšani so bili še prostori za balinanje in cesta, ki vodi na letovišče. Predsednik odbora g. Stanko Šuligoj je naredil lepa vhodna vrata na letovišče in na vrhu pritrdil slovensko in kanadsko zastavo. V kuhinji je tla pokril z linolejem, naredil predale pri kuhinjski omari in pri stojnicah za prodajanje mehke pijače in hrane. Odbor je oskrbel tudi 12 novih miz za piknike in 3 gugalnice za otroke. Tako je nastal okrog otroškega plavalnega bazena pravi raj za otroke. Kar je še premičnih lesenih stranišč, jih je odbor prestavil k meji in jih uredil tako, kot je zahteval nadzornik Zdravstvenega urada, ki pride vsako leto letovišče pregledat. Oskrbnik Lojze Jamernik, dijak 11. razreda višje šole (high school) je celo poletje skrbel za snago na letovišču. Posebej se je trudil, da je bila voda v obeh plavalnih bazenih celo poletje zelo čista.

Vse to veliko stane. Čez zimo se je zasul še vodnjak. Morali so ga nanovo izvrtati in mu dati nove cevi, kar je tudi stalo blizu $400. Je pa ta vodnjak zelo važen, ker oskrbuje letovišče s pitno vodo in s stalnim dotokom v plavalni bazen omogoča, da voda v plavalnem bazenu tudi v dobi suše ne upade dosti. Prostor okoli lope in okrog stranišč je odbor letos pokril z rušami najboljše trave. Kljub temu, da so bile ruše položene že sredi junija, so se vendar kar dobro prijele, ker jih je oskrbnik skrbno zalival in škropil.

Po "B. B".

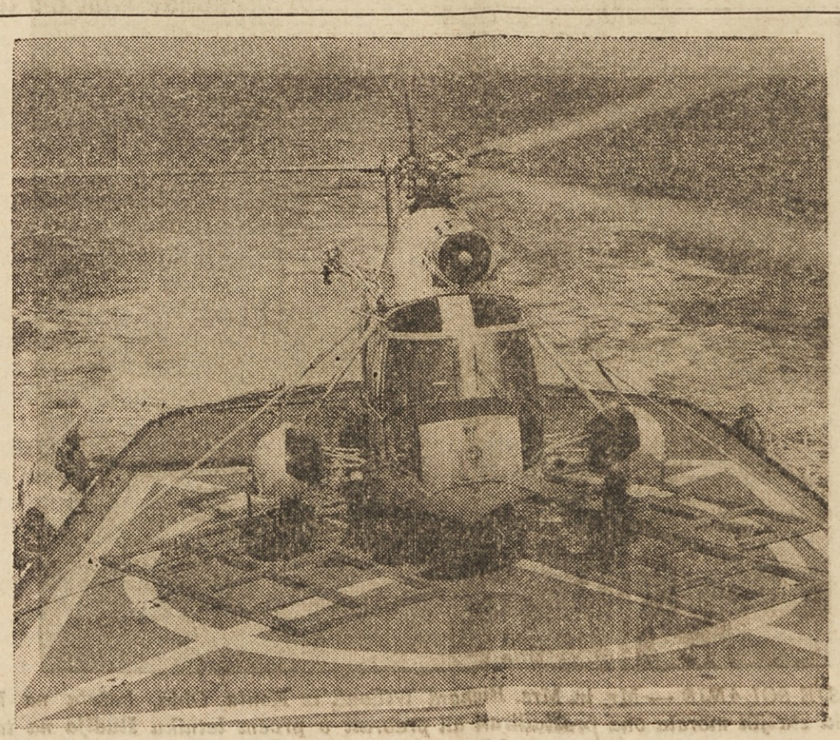

MORSKA PTICA — Helikopter se dviga z ladje obalne straže "Vigilant" pri vaji za reševanje ponesrečencev na morju.

L. Ambrožič St.:

Po mnogih težavah le v Novi svet

(Nadaljevanje)

Moja se je začela slabšati in vsak teden se je nekoliko povečala. Gnoja je čimdalje več prihajalo iz nje. Postal sem tako slab, da se nisem več brigal za rano in tudi jo nisem v ogledalcu več opazoval. Pogosto sem prehajal v neko agonijo, da nisem nič vedel, kaj se godi okrog mene. Nekoč se spominjam, da me je neki strahovito velik moški dvignil iz postelje in me nekam prenesel. Mislim, da kmalu nato me je nek drug moški zbujal, mi silil v roke svinčnik in polo papirja je držal pred menoj ter me silil, naj nekaj podpišem. Kaj sem napravil, nič ne vem. Spominjam se pa dobro, da sem slišal nekje zadaj, da je nekdo dejal: Je vseeno, če podpiše ali ne, operacija se bo vseeno izvršila. Potem pa nič več ne vem, kaj so delali z menoj. Osvestil sem se šele drugi dan, kakor so mi povedali.

Premakniti se nisem mogel čisto nič. Hrano so mi dajali v žilo. Pod brado na vratu sem bil ves okovan, kakor sem pozneje videl v zrcalu, tam skozi sem dihal in tam skozi je odtekala sluz. Govoriti nisem mogel nič. Tako so mi bila usta za en odvečˇ... nič jih nisem potreboval, nič uporabljal. Tako je držalo nekako tri tedne. Rane, bilo jih je več, so mi sicer večkrat dnevno preobvezovali, drugo pa pustili vse na miru. Potem so me pa začeli krmiti skozi usta, a le samo tekočino. Tisto napravo za krmljenje v žilo so mi vzeli proč, obenem so mi pa pobrali tudi cevke, ki so bile nastavljene po vsem gornjem životu in potaknjene v kožo. Vse iz ene strani, so bile potem speljane v eno cevko, obe stranski pa potem speljani v eno glavno, ki je bila speljana pod posteljo v neko posodo. Kako sem se vsemu temu čudil. Za vse to nisem ves čas prav nič vedel. Bolečine so bile hude, pa so mi jih precej pogosto lajšali z injekcijami.

Zdaj sem bil že toliko pri moči, da sem mogel zapisati, kar sem želel. Pa je bila taka pisava, da je skoraj nihče ni mogel brati. Najbolj me je še razumela žena. Ona je potem tolmačila drugim domačim, ki so me prišli obiskat, oni so pa potem povedali bolničarkam in po potrebi zdravnikom moje želje.

Ko je minilo nekako dva meseca, so mi napravili tako, da sem pritisnil na neko luknjo tam na vratu, pa sem dobil glas. Govoriti takoj nisem znal, a počasi sem se privadil, da je za silo šlo.Hudo je bilo to, ker sem imel pljuča zelo zagačena. Stalno me je priganjalo na kašelj. A izpljuniti nisem mogel na noben način. Poleg postelje so mi postavili neki temu ustrezajoči stroj in vselej, ko me je nagnal kašelj, je moral strežnik ali bolničarka priti, da mi je izvlekel sluz skozi cevko speljano skozi grlo in sapnik pod brado. To napravo sem imel od prvega dne te operacije. Hudo je bilo, če ni bilo nikogar pri roki, poklicati pa nisem mogel. Dostikrat sem mislil, da se bom zadušil, predno bo kdo prišel. Pozneje so mi dali zvonček, da sem z njim zvonil in klical. Tako je potekalo dva meseca. Stanje se ni nič zboljšalo. Vse drobovje je bilo zastrupljeno — inficirano. Pri vsakem preobvezovanju so mi čistili gnoj iz ran. V začetku tretjega meseca so mi povedali, da me bodo čez tri dni zopet operirali. Operacija ni uspela in so me čez teden zopet. Tudi ta ni izboljšala položaja. Kakor tudi druge ne, ki so se vrstile po vrsti vsak mesec. Potem so me spustili domov in me je bolničarka hodila dnevno na dom preobvezovat. Pa sem po sedmih tednih moral zopet v bolnico in na operacijo. Pa zopet domov in zopet nazaj. Desetkrat so mi odprli koš in ga mi zrezali na vse plati od prejšnjih ran. Tudi sedem ali osem reber so mi presekali in strgali gnoj izpod njih. Počasi se sedaj vse to zarašča. Ob vremenskih spremembah pa še vedno čutim trganje po vseh razorih in grapah mojih hrabrih prsi.

Ker sem nekatere operacije že pred časom opisal in tako tudi druge okoliščine, pa tudi kako sem nazadnje ozdravil, zato s tem sedaj končam. Storil sem to na prošnjo par prijateljev, ki so želeli, da bi to opisal. Zdaj se pa zopet povrnimo v Malvern na "našo farmo".

(Konec prihodnjič)

Rasni izgredi v Natchezu

NATCHEZ, Miss. — Oblasti so v petek, soboto in nedeljo prijele in zaprle preko 400 oseb, ki so brez dovoljenja v sprevodu demonstrirale po mestu za civilne pravice. Nekatere od prijetih so peljali 200 milj daleč iz mesta na jetniško farmo, ker so bile ječe v mestu polne. Vodnik črnih demonstrantov je proti temu protestiral in izjavil, da bodo črni boj nadaljevali do zmage.

Charles Evers, področni vodja NAACP, je v imenu te organizacije in njenih črnih članov zahteval izvedbo 12 točk, med njimi desegregacijo šol, imenovanje črnih policijskih oficirjev, enake priložnosti za službe in končanje "policijskega nasilja".

CLEVELAND, O.

MALJ OGLASI

V najem

5 sob in kopalnico oddamo. Poizve se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (x)

V najem

Oddamo 3 sobe s kopalnico, zgoraj, podstrešje, klet, porč spredaj, garaža, odraslim, moškemu ali ženski. Na 1261 E. 60 St. 431-4842. —(193)

Hiša naprodaj

Prodam h i š o s pohištvom. Oddaljena je 2 milji od New Smyrna Beach, Fla., kjer živi n a j v e č Slovencev. Prostori: predsoba, obednica, moderna kuhinja, 2 spalnici, floridska soba, kopalnica, utility room, car port. Vsi prostori hlajeni (air conditioned - heat pump). Vrt 72 x 140 s sadnim drevjem in grmičevjem. Prodajam radi smrti moža in slabega zdravja. Podrobna pojasnila pri· Mrs. Mary Horvatin, 617 Ellison Ave., New Smyrna Beach, Fla. (191)

V najem

4 sobe se odda, dve spalnici s kopalnico, na School Ave. Kličite PO 1-8934 podnevi, po 6. uri pa 541-1553. (192)

ZULICH
INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd. - IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

V najem

Oddamo 5 sob, zgoraj, na novo dekorirane, najraje odraslim. Na 1149 E. 63 St. Kličite 361-5887. (1,5,8,12 okt)

Moški dobijo delo

TOVARNIŠKO DELO

Splošno tovarniško delo - tretja izmena - tudi izučimo - poročeni - starost 25 do 40 let. Izvrstna plača. Stalna zaposlitev. Vse druge ugodnosti. Potrebno znanje angleščine v g o v o r u in pisavi. Prošnje vložiti osebno.

COSMO PLASTICS CO.
3239 W. 14 St.

Ženske dobijo delo

Delo dobi

Žena ali dekle, ki zna dobro angleško in obvlada popolnoma slovenščino radi prevajanja, dobi delo v p i s a r n i. Pismene ponudbe na Box 123, Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103. (x)

IZUČIMO STROJNE ŠIVILJE

Izučimo sposobne posamezнice za delo v naši tovarni. Ta služba je stalna in nudi plačo od kosa.

Zglasite se od 8. dop. do 5. pop., od ponedeljka do petka.

JOSEPH & FEISS CO.
2149 W. 53 St. 961-6000
blizu Lorain Ave.
(191)

ENRICA V. HANDEL-MAZZETTI:

Jese in Marija

I.

Saj! Strahota na Čelu! A ti—," je zardela kot plamen, "sediš tam in ga poslušaš kot capa; jaz sem morala vstati in mu reči: Ohranite svojo lutrovsko modrost zase, dovolj ste govorili bogokletno!"

Schinnagel je zmajeval z glavo. "Drugič ne smeš več kaj takega narediti, ker me jezi in žali."

"Saj mu le resnico povem! Saj nisi ti tisti zavrženi potepuh."

"Mojca, kako govoriš?" je vprašal in jo prijel za roko. "Takih besed naj ne slišim več. — Mojca, prav res, da te ne poznam več."

Pa saj žena res ni več ista ko prej; vsa drugačna je postala, odkar je prešel cesarski dan, ki se ga je nadejala, in je ostala stara nadležnost, da sedi Velderndorff kakor prej pri njenem možu, in ga še bolj ko prej skuša pridobiti zdaj z zapeljivo ljubeznivostjo, zdaj s trmasto nejevoljo, naj opusti podobo, ki stoji še kot edino med njim in odpadništvom. Joče se žena ne več, zato pa zmerja in se prepira; ostro in divje se izraža zoper Velderndorffa, da, večkrat tudi proti svojemu možu, ki da greje strupeno kačo na prsih in je ne vrže vstran; ne bi manjkalo veliko, pa bi se žena sprla z Bogom samim, ki dopušča to nadlogo; pa zato je prepobožna.

— "Moje besede ti niso po volji. On pa sme psovati in zmerjati, kolikor se mu zljubi. Kdo je kriv, da se od velike noči ne poznava več, ne jaz tebe, ne ti mene? — Naj ga Bog—" se je prijela z roko za prsi, da bi zadržala kletev... "Mir naj da! Mir, pravim!" je vzkliknila in bolestno sklenila roke. "Mir naj nama da, ali pa—"

"Ali pa? Kaj? Kaj? Si ti njegova mati, da mu hočeš s kaznijo groziti?"

"Hvala za tako čast, da bi mu bila mati," je planila. "Rajši imam vsako zmene!" Jezno je odšla proti hiši.

"Mojca, ne bodi bridka! Saj sem se le šalil," jo je skušal mož pomiriti in šel za njo.

"Imej take šale zase!" Objel jo je, ki se je branila, s svojimi močnimi rokami. "Ne bodi bridka!" ji je zabrundal proseče v uho. "Neumnost je bila, ne bom je ponovil nikdar več. Saj si premlada za njegovo mater, morala bi ga bila imeti s šestim letom — ne, s četrtim. — Mm, Mojca?"

Žito je proč, sadje je proč, svojo ženo pa le hoče poljubljati, kolikor se mu ljubi, in ona naj mu ne brani. — Sakra! "Mojca, daj, poglej me! Glej, tam prihajata otroka! No, mali, kaj pa je?"

Peter in Pavelček sta prišla od svinjaka; prvi poskakuje, drugi cepeta. Noge imata umazane do kolen.

"Očka, stara svinja nič ne žre in je tako žalostna!" je vpil Peter ves srečen, da je prvi, ki sporoča očetu žalostno novico.

"Pa pujsi so tudi vsi žalostni," je dodal tožeče Pavelček.

"Tu imaš zdaj!" je zamrmral mračno logar... "Ali nisem rekel, da se bo začelo pri živini?" Bolj je tekel kakor stopil proti svinjaku, otroka za njim. Žena se je pomišljala, ali naj tudi gre. Ne. Ta njegov Velderndorff! Da li je njegova mati? je vrelo v njej. Stopila je v hišo, v sobo. Kako je postala temna, odkar so prizidali! Skoraj je zidanje gotovo in zaslanja luč. Tu notri je čuti ropotanje in delavske klice bolj glasno kakor v zelniku, to je vpitja, in kakšna surova svojat so delavci, kako kolnejo!... Žena je obesila cunjo na okno, da ne bi zijali delavci v hišo, vzela dete in si ga položila na prsi. Potegnil je nekaj kratov, zavihal nosek in stresel svojo plavolaso glavico, kakor da mu ne diši. "Jeza mi udarja na mleko," je pomislila žena. "Kakšna hudobna žena sem postala zadnji čas! Sama se ne poznam več. Da le vidim onega človeka ali da le kdo spregovori o njem, sem vsa norska, kri mi zavre po žilah in ne vem, kaj rečem in govorim. Prav ni, pa, jeli, gospod Bog, ti mi ne zameriš hudo, če ga lajam. Ne morem drugače. Saj sem iz mesa in krvi in sam angel bi se jezil. Jeli, malček, da ne tekne?" je rekla tiho otroku, ki ni in ni hotel piti. "Ti bomo dali mlekca, ki ga ima sivka; bom prilila vode, da ti ne bo presilno." Poljubila je otroka, pa so jo oblile solze, dasi se je zarekla, da ne bo jokala. Nedolžno detece mora stradati radi lutrovca. — O, ta človek! Jokaje je odšla v kuhinjo po mleko.

Zopet je sedela z otrokom v naročju in ga pustila sesati na sesalcu, ki ga je pomočila v mleko, mesto da bi sama dojila, ko je vstopil mož. Bil je žalosten in je sedel k njej. Sprva ga ni opazila. Pokazal je na dete: "Ga odstavljaš?"

"Treba je," je odvrnila ostro. "Saj začenja dobivati že zobe." Dete je rahlo ječalo in ji grabilo s svojimi drobcenimi rokami v obleko na prsih.

"Ali si še huda?" ji je zamrmral mož v uho, ko ga ni pogledala. "Daj, bodi dobra!" — Hotel se je poigrati s prsti pod njeno brado, ona se je umaknila.

"Kaj je s prašiči?" je vprašala kratko.

"Bolni so," je odvrnil. "Saj sem ti že rekel;" zopet mu je vstajal žolč, vzdignil se je in hodil po sobi gori in doli. "Zdaj se je začelo pri živini. Ne žro, upadli so od včeraj do danes. Svinji sem podrezal rep, pa ni pritekla kri. Odkod to, ne ve živ človek. Kaj takega vendar niso žrli. Moram poslati po Feyertaga v Emmersdorf. Morda bo še kaj pomagal." Zopet je sedel na klop poleg nje, vzdihnil, sopihal. Tedaj je iskala s svojimi lepimi njegovih mračnih oči.

Nič drugega ko sami križi so z gospodarstvom in ona tudi ni taka z njim, kakor bi morala biti. Kuja se — —! Ubogi mož! "Feyertag bo že pomagal, ne smeš obupati! — Pred letom se je tudi zdelo, da bo ene svinje konec, pa si je le opomogla in smo jo zaklali in je tehtala sto in šestdeset funtov. — Leks! — Veš, kaj narediva? Za mašo dajva na čast svetemu Lenartu v Malem Pechlarnu.—Sicer sva vedno dala. To je močen patron za živino."

"Kakor sveta Klara za lepo vreme, ki smo jo tako pridno prosili, pa je nato toča bila," je dejal mož. "Pojdi no, že ne verujem nič več. Kaj pa misliš?" mu je zrasel glas, "en goldinar za mašo in en goldinar pa dva šilinga za godbo. Kajpada, toliko imamo, da lahko pometamo —zdaj, ko bo hišica gotova in pridejo računi."

"Ali boš shajal, Leks, ali boš shajal z denarjem za račun?" je vprašala žena v skrbeh.

"Ne vem še. Bo že šlo kako, saj mora iti."

"Že večkrat me je prijela skrb radi tega," je rekla ona skrbeče, "da si dal zidati tako v velikem. To ti je tudi — so ti ljudje svetovali, ki pač ne razumejo."

"Kajpada! Takega mazeta naj bi si bil spet najel, pa bi mi bil postavil svojo bajto! Ta nova hiša je moje edino veselje, ki si ga ne dam vzeti, da veš!" Stopil je k oknu.

"Oha," je dejal, "zakaj pa si zagrnila okno!"

"Da nam sirovci ne gledajo v hišo."

"Saj niso sirovi, pridni so. Kaj si vse včasih domišljaš!" Naglo je potegnil zaveso z okna. "Ah, tu stoji! Lepo stoji. Kakor na sliki, še lepše. To se pravi zidati. Ti zidovi vzdrže pač povodenj. Hej, to jim gre od rok. Hup. Že je gori!" Drugi mlaj namreč, ki pomeni, da je tesar opravil svoje delo. "Ha, to pa je hiša! Le glej, Mojca!" je dejal in se vrnil od okna k ženi. "To bodo zijali vnanji, ko se bodo vozili po Donavi na Dunaj, grofje in gospodje, pa se bodo vpraševali: Čigava pa je ta lepa hiša? Kdo zna tu tako lepo zidati? Ej, ko bi prišel cesar sam tod mimo!"

"Res, da bi prišel in napravil red!" je zamrmrala žena.

XIII

"Ljudje božji," je rekel padar iz Emmersdorfa, ki je zdravil ljudem in živalim rdečico, tvore, božjast in trganje po trebuhu in preganjal hude duhove, ko obsedejo, s struno E, ki jo je utrgal s starih gosli, z vrvjo, na kateri je visel tat, z urokom, odrokom in zarokom pa še drugimi čudnimi sredstvi, ki o njih učeni doktorji niso nič vedeli. "Ljudje božji, s temi grintavimi in bolehavimi prašiči je pa križ. Kje pa ste jih kupili?"

"V Blindenmarktu."

"Sem si mislil. Tu seveda ne more živ človek pomagati. Kdo neki bo kupoval prašiče na drugem bregu. Taki prašiči morajo poginiti, pa če bi dobili vsak dan oparjenih otrobov in smetane v korito. Doma imam tri imenitne pujse. Če hočete, po goldinarju jih dam. Hočete?"

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

MULLALLY FUNERAL HOME
ZRAČEVALNI SISTEM — AMBULANČNA POSLUGA
POGREBI VSAKIH CEN
365 East 156th Street — KEnmore 1-9411

70 -I- 1 LETO 70 -I- 1
AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
(K. S. K. J.)
nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od $500.00 do $15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po $1.00 ali $2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Averiki.
Premoženje ---------- $15,700,000.00
Članov - 45,000 ------ Certifikatov - 47,500
Solventnost - 118.33%
Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.
IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

- OGLAŠUJTE V / *AMERIŠKI DOMOVINI* /
- PRIPOROČAJTE / *AMERIŠKO DOMOVINO* /
- SPOROČAJTE / *AMERIŠKI DOMOVINI* / OSEBNE NOVICE
- DOPISUJTE V / *AMERIŠKO DOMOVINO* /
- SPOROČAJTE PRAVOČASNO SPREMEMBO NASLOVA
- PORAVNAJTE PRAVOČASNO NAROČNINO

ČE SE SELITE
izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. — Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: .....
.....
Moj novi naslov: .....
.....
MOJE IME: .....
PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MOLD MAKER
Experienced • Excellent wages • Overtime • Ideal conditions • Phone 545-7115 or 323-9567.
(190)

REAL ESTATE FOR SALE

BERWYN — BY OWNER
2 bdrm. brk. bung. Liv. rm. & sep. din. rm. Cer. bath and small sitting rm. on 1st. flr. Rec. rm. with bar, powder rm. & shower. 2 bdrm. in fin. pnld. bsmt. Near schls. shopg. & transp. PI 9-4088. (190)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

DEERFIELD — BY OWNER
Decor. 3 bdrm de luxe home of rare charm. Panld. rec. room with bar. Luxurious crptg. drapes. Ready for immed. occup. Fine area. Will thrill your friends. Only $30,200.
Call WI 5-4583 or ID 3-4488.

GLENVIEW
10% down (to qualified buyer). Immaculate air-cond. 3 bdrm. brk. ranch. Panld. rec. rm. Huge liv. din. "L". Immed. poss. $28,900. Phone PA 4-8500.

MOKENA — RETIRED MAN'S DREAM
3 bdrm. brk., att. gar. 5 yrs. old. Compl. lndscpd. and wooded. 30 min. to Loop. Asking $15,000. No reasonable offer refused. Call eves., Sat. and Sun. 479-3551.

HELP WANTED MALE

MECHANICAL ENGINEERS DESIGN DRAFTSMEN

Nationally recognized manufacturer of butterfly and plug valves needs several experienced engineers and draftsmen. Openings are due to expansion of engineering and production requirements in its Barberton, Ohio plant. Paid interview and relocation expenses. Excellent salaries and fringe benefits. Send resume outlining personal history, education and work background to

MR. PAUL MATAS, Personnel Manager
ROCKWELL MANUFACTURING COMPANY
401 Newell Street, Barberton, Ohio
An Equal Opportunity Employer
(191)

FOREMAN FREIGHT CAR

Well established expanding Chicago freight car repair plant. Should be familiar with railway car repairs. Some supervisory experience necessary. Many employee benefits, including hospitalization and stock participation plan.

CALL MR. KELLY 785-2244
CHICAGO FREIGHT CAR CO.
1501 West 119th Street
(192)

VIŠJE ŠOLANJE — Mr. in Mrs. Richard Willand iz Kenta, Ohio, kažeta na kup knjig, ki sta jih morala ona preštudirati ali prebrati v prvem letniku študija na tamkajšnji visoki šoli pred 15 leti. Njuna hčerka opira goro knjig, ki jih bo morala pri istem študiju prebrati ali preštudirati v šolskem letu, ki se je prav začelo.

GOLENICE ZA JESEN? — Sylvia De Gay kaže novi "totalni look" s kratkim krilom, enako vzorčastimi golenicami in enobarvnim svitrom za letošnjo jesen. Seveda naj bi to nosila le mlada dekleta.